

Raport dla gatunku na obszarze Natura 2000

Gatunek: *Ophiogomphus cecilia* trzepla zielona

Obszar Natura 2000: PLH300009 Ostoja Nadwarciańska

Opis siedliska: - średnia rzeka nizinna - typu sinusoidalnego, lokalnie meandrująco-sinusoidalnego - w niewielkim stopniu przekształcona - płynąca w krajobrazie płaskim, dolinnym, - seminaturalnym, kulturowym (rolnictwo ekstensywne) - otoczeniu o umiarkowanym zróżnicowaniu (pastwiska, łąki, krzewy, nieliczne drzewa, bujne ziołorośla) - o reżimie wodnym roztopowo-deszczowym - mało zróżnicowanej morfologicznie linii brzegowej, - średnim zróżnicowaniu morfologicznym dna koryta, - brzegach erozyjnych, stromych, stopniowanych, i akumulacyjnych, niskich, łagodnych - w przewodzie dość głębokiej strefie przybrzeżnej od 20 do 120 cm (średnia głębokość 69 cm) - umiarkowanych prędkościach przepływu w strefie przybrzeżnej rzędu 0,3-0,4 m/s - osadach dennych piaszczystych (w przewodzie drobnopiaszczystych) - z ubogą i nieliczną roślinnością zanurzoną (*Myriophyllum spicatum*, *Potamogeton crispus*, *P. lucens*, *P. pectinatus*, *Sparganium emersum*, *Glyceria* sp., *Elodea canadensis*) - oraz rozpowszechnioną, obecną z reguły w umiarkowanych ilościach, roślinnością wynurzoną głównie *Phalaridetum arundinaceae*, lokalnie *Sparganietum erecti*, *Glyceria* sp., *Sagittaria sagittifolia*, *Butomus umbellatus*, *Rorippa amphibia*, *Acorus calamus* siedliska gatunku dobrze zachowane, obecne na całej długości odcinka

Opis gatunku: Gatunek stwierdzony na tym obszarze i objęty monitoringiem w 2007 roku (przedtem brak badań). W świetle ówczesnych badań: gatunek liczny, stan populacji dobry. Obecnie, w 2014 roku, gatunek nadal liczny, stan zachowania populacji dobry.

Opis obszaru: Badany obszar rozciąga się na długości 24 km, a jeżeli dołączymy dodatkowe stanowisko koło wsi Ladorudz (poza obszarem Natura 2000), sięga 36 km. Obejmuje rzekę Wartę na jej odcinku o przebiegu równoleżnikowym, pomiędzy wsiami Rumin i Ciążen (Ladorudz), o naturalnym, mało przekształconym charakterze, płynącą w dobrze wykształconej dolinie rzecznej o seminaturalnym krajobrazie zdominowanym przez rolnictwo ekstensywne (łąki, pastwiska) i naturalne środowiska wodne i wilgotne, w tym szuwarowe i zaroślowe.

Obszary chronione: Natura 2000: Obszar Ostoja Nadwarciańska PLH 300009 (6 stanowisk), Obszar Dolina Środkowej Warty PLB 300002 (6 stanowisk pokrywających się z obszarem PLH300002 oraz jedno stanowisko koło wsi Ladorudz), Nadwarciański Park Krajobrazowy (4 stanowiska).

Raport roczny

Rok: 2007

Ekspert: Rafał Bernard

Dodatkowi eksperci:

Zarządzanie terenem: RZGW Poznań, Nadwarciański Park Krajobrazowy

Istniejące plany:

Zagrożenia:

Inne wartości przyrodnicze: + Gadziogłówka żółtonoga, *Gomphus flavipes* (= *Stylurus flavipes*), kod 1040, gatunek ważki z II Załącznika Konwencji Berneńskiej, IV Załącznika Dyrektywy Siedliskowej, objęty ochroną gatunkową w Polsce; średnia liczebność do liczego (wylinki) + Koza, *Cobitis taenia* (kompleks *Cobitis*), kod 1149, gatunek z II i IV Załącznika Dyrektywy Siedliskowej oraz III Załącznika Konwencji Berneńskiej; objęty ochroną gatunkową w kraju. 1 osobnik

Propozycja stałych powierzchni monitoringowych: (2 stanowiska najbardziej zagrożone degradacją) Ladorudz: 52o13'35,2" N 18o19'54,4" E ; 52o13'36,5" N 18o19'54,6" E Rumin: 52o12'25,2" N 18o09'58,1" E ; 52o12'27,2" N 18o10'02,3" E (stanowisko kontrolne o dużych walorach dla gatunku i dużej liczebności populacji; pozwoli to zobaczyć na ile sytuacja w Ladorudzu i Ruminie zmienia się specyficznie dla miejsca, a na ile wraz z sytuacją na całym obszarze) Olchowo: 52o11'13,6" N 17o58'08,6" E ; 52o11'13,8" N 17o58'13,8" E

Propozycja stałych powierzchni referencyjnych:

Wykonywane działania ochronne:

Proponowane działania ochronne:

Uwagi: - wskazane wczesne terminy monitoringu (ostatnie dni maja oraz druga dekada czerwca - wylinek należy poszukiwać zarówno na roślinności we wodzie, jak i generalnie na brzegu, - w miejscach otwartych wylinek należy poszukiwać do 3 m od brzegu, w miejscach porośniętych niską roślinnością zielną do 1,5 m, wysoką roślinnością zielną - tylko zewnętrzne jej obrzeża do 0,5 m - należy penetrować także skłony pod zwieszającymi się wierzbami, a w przypadku pokładania się roślinności brzeżnej na wodę, należy ją podnosić i sprawdzać podnóża - wiele wylinek, zwłaszcza podczas drugiej kontroli może leżeć na ziemi, natomiast w trakcie pierwszej kontroli może pływać wśród roślin we wodzie

Raport roczny – parametry

Populacja

Ocena: FV - Właściwa

gatunek liczny, stan populacji dobry

Siedlisko

Ocena: FV - Właściwa

Siedlisko optymalne dla gatunku; siedliska gatunku dobrze zachowane, obecne na całej długości odcinka

Perspektywy ochrony

Ocena: FV - Właściwa

- poza jakością wody brak znaczących negatywnych oddziaływań i przewidywanych zagrożeń. Jednak obecny stan wody zdaje się tylko w niewielkim stopniu wpływać na populację, a stan wód Warty ulega w ostatnich latach systematycznej poprawie, - korzystny jest wpływ naturalnych procesów kształtowania koryta i przepływu rzeki (erozja) - w tym kontekście perspektywy rysują się korzystnie

Ocena ogólna

Ocena: FV - Właściwa

Raport roczny – wskaźniki

charakter strefy przybrzeżnej - wskaźnik pomocniczy

Ocena: FV - Właściwa

Wartość wskaźnika: od zróżnicowania słabego do dużego, korzystna dla gatunku

głębokość w strefie przybrzeżnej - wskaźnik pomocniczy

Ocena: FV - Właściwa

Wartość wskaźnika: 54 cm (zakres 31.5-69 cm)

średnia w strefie przybrzeżnej

klasa czystości wody

Ocena: U1 - Niezadawalająca

Wartość wskaźnika: IV

(bardzo nieliczne wskaźniki przekraczają wartości klasy III)

liczebność

Ocena: FV - Właściwa

Wartość wskaźnika: 746 wylinek (500 m)

naturalność koryta ciek

Ocena: FV - Właściwa

Wartość wskaźnika: stopień I

prędkość przepływu wody - wskaźnik pomocniczy

Ocena: FV - Właściwa

Wartość wskaźnika: 0,32 m/s (zakres 0,28-0,42 m/s)

w odległości 2-5 m od brzegu

rozkład

Ocena: FV - Właściwa

Wartość wskaźnika: 100 %

siedlisko potencjalne

Ocena: FV - Właściwa

Wartość wskaźnika: 100 %

siedlisko zajmowane

Ocena: FV - Właściwa

Wartość wskaźnika: 100 %

stopień porośnięcia brzegów - wskaźnik pomocniczy

Ocena: XX - Nieznana

Wartość wskaźnika: 15% (od 0 do 80%)

szerokość 10 m strefy lądu: zróżnicowanie strefy generalnie niewielkie do umiarkowanego

szerokość koryta - wskaźnik pomocniczy

Ocena: FV - Właściwa

Wartość wskaźnika: 40-70 m

udział frakcji osadów - wskaźnik pomocniczy

Ocena: FV - Właściwa

Wartość wskaźnika: żwir: 1,2%, gruby piasek: 2,0%, średni piasek: 11,7%, drobny piasek: 76,4%, bardzo drobne osady: 8,8%

zacienienie strefy przybrzeżnej - wskaźnik pomocniczy

Ocena: XX - Nieznana

Wartość wskaźnika: 15% (od 0 do 40%)

5-metrowej strefy przybrzeżnej wody

zagęszczenie populacji

Ocena: FV - Właściwa

Wartość wskaźnika: 14,9 wyniki / 10 m (zakres 10-19,7 wyniki)

Raport roczny – oddziaływania

0 A04 wypas

Intensywność: C Wpływ: -

Wypas gęsi i bydła w bezpośrednim sąsiedztwie, duże ilości odchodów na obrzeżach, użyźnianie wody; rozdeptywanie obrzeży i strefy przybrzeżnej

0 F02.03 Wędkarstwo

Intensywność: C Wpływ: -

bardzo lokalnie, stosowanie dużej ilości zanęty, użyźnianie wody

0 H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych)

Intensywność: B Wpływ: -

odcinek rzeki z wodą o nienajlepszej jakości, jednak tylko minimalnie i w nielicznych wskaźnikach przekraczającej próg klasy III, stąd wpływ tego oddziaływania wydaje się być niewielki i malejący w ostatnich latach

0 K01.01 Erozja

Intensywność: B Wpływ: +

charakter rzeki zapewnia pewną intensywność procesów erozyjno-akumulacyjnych a co za tym idzie zachowanie naturalnego charakteru rzeki;

Raport roczny – zagrożenia

0 A04 wypas

Intensywność: C Wpływ: -

Wypas gęsi i bydła w bezpośrednim sąsiedztwie, duże ilości odchodów na obrzeżach, użyźnianie wody; rozdeptywanie obrzeży i strefy przybrzeżnej

0 F02.03 Wędkarstwo

Intensywność: C Wpływ: -

bardzo lokalnie, stosowanie dużej ilości zanęty, użyźnianie wody

0 H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych)

Intensywność: B Wpływ: -

Jeżeli utrzyma się niezbyt dobra jakość wody, może to ograniczać wzrost liczebności populacji, nie wpłynie jednak już z pewnością na pogorszenie obecnego stanu populacji